

שמאי פרק ראשון נדה

עין משפט נר מצוה

פ"א מ"א פ"ט מהלכות
אסורי ביאה ה"ה ספנה
לאין קאי:

תוס' הרא"ש

קא חזיא בעונות מאי
[פירש"ן] מי אמרין דדוקא
נקט בלשנה עונות אבל
ראתה אחר עונה מטמאה
מעת לעת דאע"ג דלא הגיע
וזנה כיון שראתה שלשה
פעמים חשיבין לה כהגיע
וזנה הליך אם ראתה אחר
ג' עונות דייה שעתה כר'
אליעזר אבל אם ראתה אחר
עונה מטמאה מעת לעת
אע"ג דלר' אליעזר לא אמר
אלא בהעברה ראשונה ה"ה
נמי דרייה שעתה אף בשניה
עד שתחזוק או כר' או
כרשב"ג ואע"ג דרישא ר'
היא [ספאן] כרשב"ג דאי
כיון דאילו חזאי בטונה
הוה מדמה לה להגיע זמנה
כי חזאי בהפסקה נמי כיון
דחזי זמני חזאי בהפסקה
איגלאי מילתא לר' ושנוי
וסת חזי מילתא וספאן כר'
מטמאה מעת לעת שאין זו
צריכה להתחזק בדמיה או
דלמא הדרה לקדמותה
וצריכה להתחזק אחר
הפסקה בשתי ראיות
בכתולה והאי דנקט ג'
עונות לרבותא נקט דאע"ג
דראתה ב' פעמים לג' עונות
לא הויה חזקה לר' והו'
להלמודא אמאי חזיק
אידעין לימיר רישא ר'
וסיפא רשב"ג הלכך נראה
לפרש דאתיא רישא וסיפא
כר' ובכל מקום שצריכה
חזקה באוהה ראתה שתי
מתחזקת בה דייה שעתה
בראיה דהפסקות כמו
בראיות ראשונות ואינה
מטמאה מעת לעת עד
שתחזוק והפסקה ראשונה
בכלל ההפסקות היא וה"ה
דהוה מצי למיחזי בהגיע
זמנה ועוד עברו: **בתם**
שבין שניה ושלישית. תי'
דפליגי אליבא דר' דלית
הלכתא כוותיה דהוה להו
לפלוגי אליבא דרשב"ג בין
שלישית לרביעית ושם
משום דשמעתין כר' נקט
בין שניה ושלישית ונפקא
מינה לרשב"ג בין שלישית
לרביעית:

קחזיא בעונות מאי. פרש"י למציעא ליה אי חזיא לכוף ל'
שלאחר הפסקה ג' עונות ראשונות אם מטמאה מעת
לעת לכיון דהוחזקה לרואה קודם הפסקה ג' עונות ראשונות הרי היא
כהגיע זמנה לראות וככל אשה שעברו עליה ג' עונות דלזין דיה שעתה
אלא בראשונה ודוקא בחזרו ועברו

עליה שלש עונות שניות דיה שעתה
כר"א ואע"ג דלא חזינן דמיירי ר"א
בעונות שניות אללא בעונות ראשונות
מיהו מודה לדיה שעתה בשניות [עד
שתחזוק] או כרבי או כרשב"ג ואע"ג
דרישא רבי היא סיפא רשב"ג דלרבי
ג' כי חזיא לכוף עונות שאחר הפסקה
שלש עונות (ראשונות) מטמאה מעת
לעת ודמיל להגיע זמנה לראות וכי
חזרו ועברו עליה שלש עונות שניות
נמי מטמאה מעת לעת לכיון דתרמי
זימני חזיא בהפסקה איגלאי מילתא
לרבי דשינוי וסת הוא ולא סילוק דמיס
שאין זו צריכה להתחזק בדמים ולפי'
זה הא דתניא (לעל דף ט: ז) וקנה שעברו
עליה שלש עונות שניות דליה שעתה
אחיא דלא כרבי דלרבי מטמאה מעת
לעת כאלו חזיא לכוף עונה וכן פ' פ'
רשב"ג צפרק אחרון (דף סה.) ואין
נראה דלא היה להש"ס להסתפק בזה
והיה לו (ט) לפסוק מדרישא רבי סיפא
נמי רבי וחזיא לכוף עונה נמי דיה

שעתה כמו בחזרו ועברו עליה שלש עונות לכן נראה דלפילו מטמאה
מעת לעת כי חזיא לכוף עונה שלאחר הפסקה שלש עונות ראשונות
כהפסקה שלש עונות שניות דהויה מסולקת בדמים דיה שעתה אפילו
לרבי כיון שלא הגיע זמנה לראות (ו) ואין חילוק בין לא הגיע זמנה
לראות לזמנה [וקנה] והיא צריכה דוקנה נמי רבי היא ו"ע בהגיע זמנה
לראות ועברו עליה שלש עונות שניות לר"א מי אמרין דיה שעתה
כמו בזקנה לרבנן ומדלא אשמעינן בהגיע זמנה לראות דהוי דיה
שעתה עד הפסקת שלש עונות שלישית דהויה רבותא טיפא מנבל הגיע
זמנה לראות אין להוכיח דאפילו ראתה סוף שלש עונות שניות מטמאה
מעת לעת דמזינו למימר דמשום הכי אשמעינן בלא הגיע זמנה
לראות דאפילו הכי מטמאה בשלישית מעת לעת:

ברוב ספרים גרסינן וכשהגיע זמנה לראות פעם ראשונה דיה
שעתה שניה מטמאה מעת לעת מני רבי היא ושבש הוא ולא
גרסינן ליה אללא ה"ג מני רבי היא ומוכח מרישא מתינותק שלא הגיע
זמנה לראות דקתי שלישיית הרי היא ככל הנשים והיינו משום דבתי
זימני היא חזקה ובהיא דמיתחזקה לא נשמע מעת לעת דלילו
לרשב"ג עד ראה רביעית לא הויה ככל הנשים אבל סיפא דהגיע זמנה
לראות שניה מטמאה מעת לעת אחי ככולי עלמא דצריכיה ראשונה
הוחזקה כדתנן במה אמרו דיה שעתה צריכה ראשונה כו' וממתינן
ע"כ אחיא כרשב"ג דצפרק הבא על זימתו (בימותו דף סד:) אמרין
וסתות ושור המועד סתם לן תנא כרשב"ג אבל כרבי לא סתם לן תנא
ועוד אי מסיפא דייק ורישא כרשב"ג תקשי רישא רשב"ג וסיפא רבי
וא"ת דהבא אמר דבהיא ראה דמחזוקין לה לא נשמע מעת לעת אמר
וצפרק אלו הנשרפין (סנהדרין דף פא:) גבי מי שלקה ושנה אמר (א) דלזין
עצירות מחזקות אחר שעבר שתי עצירות מיד כונסין אותו לכיפה
אליבא דרבי וי"ל דהתם כיון שהוחזק לעצירה מה לנו להמתין עד
שיעבור פעם שלישיית אבל הכא חכמים תקנו מעת לעת אם תראה
אחר שהוחזקה לראות: **רבי** יוחנן אמר שהור. משמע הא כהם
שאר שלישיית טמא דהיינו כרבי ובשלהי פרק הגב על זימתו (בימותו
דף סד:) אמר ר' יצחק בר' יוסי אמר רבי יוחנן גבי מלה בנה ראשון
כו' כרבן שמעון בן גמליאל וי"ל דהתם מסיק דר' יצחק סומקא לאו בר
סמכא הוא אי נמי כל הך סוגיא קיימא אצרייתא דלעיל דאתא כרבי:
וכי

כרבי בלא הגיע זמנה לא מצי למיפרך ליה דאיכא למימר בהיא
אליעזר. בהפסקה שלש עונות סבר לה כרבי אליעזר: והא לאחר שנוכר קאמר
סבר לה כרבי. דלמחר בתרי זימני היא חזקה לכל דבר: **כספ** שצין ראשונה נשיה. שנמנא בצגדה של תינוקות שלא הגיע זמנה ודאי
טהור דלכתי וזו מחזקת דמים היא ואמרין לעיל (דף ה.) תינוקות שלא הגיע זמנה לראות אפילו סדייני שלה כו': **קויה** אומר ודאי
דהא בתרי זימני אינחזקה בדמים והויה חזקה דלילו הדרה חזיא מטמאה זמנה אלמא בחזקת דמים הוחזקה: **ורבי** יוחנן אמר
טהור כיון דלא אסחוקה בדם. כלומר כל זמן שלא נהגו בה עדיין תורת מוחזקת בדמים לטמאה למפרע לא גזרו על כתמה:
מתקין

הדר קא חזיא בעונות. אחר ראה זו: **מאי** דיה שעתה או מטמאה
מעת לעת מי אמרין הא דקתי בתרה ועוד עברו עליה ג' עונות
דוקא קתי עברו דאי חזיא לכוף עונה מטמאה מעת לעת דאע"ג
דלא הגיע זמנה כיון דהוחזקה רואה קודם הפסקה ג' עונות ראשונות

הרי היא כהגיע זמנה וכי הפסקה
בראשונות וראתה דיה שעתה בזהיא
ראה כר"א וכי חזיא תו לכוף עונה
מטמאה מעת לעת ככל אשה שעברו
עליה ג' עונות דלזין דיה שעתה אללא
בראשונה אבל היכא דחזרו ועברו
ג' (ה) שניות וראתה דיה שעתה בזהיא
ראה כר"א. ואע"ג דלא חזינן דקמיירי
רבי אליעזר אללא בהעברה ראשונה
מיהו מודה לדיה שעתה בשניות עד
דמתחזק או כרבי או כרשב"ג ואע"ג
דרישא רבי היא סיפא כרשב"ג דאי
כרבי כיון דחזאי בעונות הוה ממתינן
לה להגיע זמנה כי חזאי בהפסקה נמי
כיון דתרי זימני חזאי בהפסקה איגלאי
מילתא למפרע דשינוי וסת הוא ולא
סילוק דמים וצריכה מטמאה מעת
לעת שאין זו צריכה להתחזק בדמים או
דילמא אי חזאי לכוף עונה נמי כ"ש
דדיה שעתה דמוכח מילתא דהפסקה
ראשונה זו סילוק דמים הימה ולא
שינוי וסת יש לומר חזרה לקדמותה
וצריכה להתחזק עוד אחר ההפסקה

בשתי ראיות כמתלה. והאי דנקט ועוד עברו וראתה דיה שעתה רבותא
אשמעינן אע"ג דתרי זימני חזאי בהפסקה לא אמרין איגלאי מילתא
דשינוי וסת הוא ולא סילוק דמים ותטמא בשניה מעת לעת אללא אפילו
לרבי דיה שעתה דהפסקה קמייתא לעולם בחזרת לקדמותה נדון
אותה ולא דמיל להגיע זמנה וצריכה שתחזוק בשתי ראיות וצ"ג מטמא
מעת לעת כדקתי ואיל: **אמר** רב גידל **פעם ראשונה.** היא הראיה
הסמוכה להפסקה ראשונה: **ושניה.** היא הראיה שתראה לכוף עונה
דיה שעתה: **ושלישית.** אם תראה עוד לכוף עונה: **מטמאה מעת**
לעת. והאי דנקט תנא ועוד עברו עליה ג' עונות רבותא הוא דנקט
כדפי' דכל שכן אי חזאי בעונות דמוכחא מילתא דהפסקה קמייתא
סילוק הואי וכולה רבי היא: **ועוד עברו עליה ג' עונות וראתה דיה**
שעתה הדר קחזיא בעונות. אחר ראה זו: **מאי** דיה שעתה או מטמאה
מעת לעת מי אמרין הא דהדר תנא בתרא ראה שלישיית בהפסקה
דוקא נקט דהבא הוא דמטמאה מעת לעת דאיגלאי מילתא דשינוי וסת
הויה הפסקומיה לראות צדילוג שהרי הוחזקה בהפסקות וז"ל לא
חבבת להפסקה קמייתא צדדייהו הא מחזוקא בתרתי בתריתא אבל לא
חזיא לכוף עונה הרי היא דיה שעתה דלא אחזוק צדילוג ואמרין
הפסקה שניה נמי חזרת לקדמותה וכל דמיה מסולקין וצריכה להתחזק
בשתי ראיות אחת הקמוכה להפסקה שניה והשניה היא שתראה לכוף
עונה ובשלישית תטמא מעת לעת או דילמא כולי האי לא אמרין דחזרה
לקדמותה ובהפסקה שניה דיינין לה כהגיע זמנה והפסקה וראתה
דבהיא ראה לחודה הוא דדיה שעתה אבל בשניה תטמא מעת לעת.
והאי דנקט תנא בשלישית ועוד עברו עליה וראתה מטמאה מעת לעת
הוא הדין נמי אם לא עברו ורבותא אשמעינן דלא תימא כל ראה
הסמוכה להפסקה דיה שעתה אללא כיון דאיתחזק צדילוג אמרין שינוי
וסת הוא ולא סילוק דמים: **אמר** רב גידל **אמר** רב. ראשונה לסדר
ראיות הללו שאנו עסוקין בהן לישאל קא חזיא בעונות מאי היא
הראיה הסמוכה להפסקה שניה דעלה קיימין דיה שעתה ושניה היא
הראיה שתראה לכוף עונה מטמאה מעת לעת. והא דתנא הפסקה
שלישית גבי מעת לעת לראות הוא דנקט כדפרישית דלא תימא כל
ראה שלאחר הפסקה תהא דיה שעתה: **מני רבי** היא. דהא בין
רישא בין סיפא כרבי שנין לה: **אימא** סיפא. דהגיע זמנה לראות
אתאן לר"א דלמחר (א) כל אשה שעברו עליה ג' עונות דיה שעתה ומרישא

דאיירי בלא הגיע זמנה לא מצי למיפרך ליה דאיכא למימר בהיא
אליעזר. בהפסקה שלש עונות סבר לה כרבי אליעזר: והא לאחר שנוכר קאמר
סבר לה כרבי. דלמחר בתרי זימני היא חזקה לכל דבר: **כספ** שצין ראשונה נשיה. שנמנא בצגדה של תינוקות שלא הגיע זמנה ודאי
טהור דלכתי וזו מחזקת דמים היא ואמרין לעיל (דף ה.) תינוקות שלא הגיע זמנה לראות אפילו סדייני שלה כו': **קויה** אומר ודאי
דהא בתרי זימני אינחזקה בדמים והויה חזקה דלילו הדרה חזיא מטמאה זמנה אלמא בחזקת דמים הוחזקה: **ורבי** יוחנן אמר
טהור כיון דלא אסחוקה בדם. כלומר כל זמן שלא נהגו בה עדיין תורת מוחזקת בדמים לטמאה למפרע לא גזרו על כתמה:
מתקין

(א) לקמן סד. כמותו מנ:
ימות פו. סד: וצדילוג זל.
טסדריין פא: בימ קו:
ג עי' רישא שפי' פי' אחר
דלא כפי רש"י, ג זל כיון
דאי חזיא לכוף כו' ר"מ,
ד זל שניות, (ס) כ"י כ"י פי'
רש"י'ם לעל צדילוגו אחרון.
(ו) כ"י כ"י, (ז) זל דלזין.

הגהות הב"ח

(א) רש"י כ"ה מאי דאי וכו'
אלא היכא דחזרו ועברו ג'
עונות שניות: (ב) תוס' ד"ה
קחזיא וכו' הויה לו לפשוט
מרישא:

מוסף רש"י

בתרי זימני הויה חזקה.
דלמחר במת' ימות (סד:)
נשאל לראשון ומת, לפני
ומת, נשליט לא משתא,
דמתרי זימני הויה חזקה
בכתובות מנ: וכע"ז חזקוני
לז.